

SAMO KRISTEN

NEMCI V SLOVENIJI PO LETU 1945
(Statistični oris)

V uvodu k uradni zahodnonemški publikaciji o usodi Nemcev v Jugoslaviji je leta 1961 eden izmed najboljših poznavalcev problematike Hans-Ulrich Wehler zapisal naslednjo sumarno ugotovitev: "V nasprotju z Romunijo in Madžarsko so evakuacije, beg, smrtni primeri v času taboriščnega bivanja, prikriti izgon in končno po letu 1950 dovoljeni "transfer" privedli do tega, da so Nemci takorekoč popolnoma izginili iz FLR Jugoslavije".¹

Stavek, ki je zvenel kot svojevrsten epitaf nekdam polmilijonski, gospodarsko najbolj razviti in politično in socialno najbolj artikulirani manjšini na področju Jugoslavije, je v knjigi istega pisca o Nemcih v Jugoslaviji v obdobju 1918-1978, natisnjeni četrto stoletja kasneje, doživel le dve majhni spremembi: spremenjen je bil naziv države, ki je medtem postala "socialistična", in taksativno naštetim vzrokom za popolno izginotje manjšine je bila v zaglavju dodana besedica "Krieg".² Toda, če je bila prva sprememba zgolj formalne narave, je druga poimenovala prvi in pravi razlog za vse tisto, kar se je nad jugoslovanske Nemce po načelu "vae victis" zgrnilo ob koncu izgubljene vojne: "evakuacije", "beg", "smrtni primeri v času taboriščnega bivanja", "prikriti izgon" in končno tudi "po letu 1950 dovoljeni transfer". Hkrati je ugotovitev, ki jo je avtor zapisal "pro toto", "in pars" veljala tudi za Nemce na področju Slovenije, ki so bili - izvzemši bosenske Nemce - številčno najmanjši, a ekonomsko in kulturno zdaleč najmočnejši in narodnostno najbolj osveščeni del predvojnega jugoslovanskega nemštva. Slovenija in Slavonija sta se od preostale Jugoslavije ločili pravzaprav le po okoliščini, da je tu prišlo, tako pravi Wehler, tudi do neprikritega izгона Nemcev.

A Slovenija se je od Jugoslavije ločila še po nečem; njen največji in najstarejši ohranjeni nemški jezikovni otok je izginil že pozimi 1941/1942 po volji vodje Tretjega Reicha. Takrat je približno 12.000 kočevskih Nemcev optiralo za preseelitev iz svoje šeststoletne domovine, vlakovnemu "transferju" pa se je po navedbah Balduina Sarie pridružilo še okrog 1000 ljubljanskih Nemcev, torej "celotno nemško prebivalstvo Ljubljane".³ To, čemur se je v jeziku nacionalsocialističnega režima reklo "ethnische Flurbereinigung," ni pomenilo nič drugega kot odselitev skorajda vseh Nemcev iz t.i. "Ljubljanske pokrajine", ki je pripadla Italiji, in njihovo pretežno naselitev na območju Posavja, odkoder so nacisti predhodno izgnali okrog 35.000 Slovencev. Toda "živa meja" Tretjega Reicha, ki naj bi trajal naslednjih tisoč let, ni preživela nemškega zloma spomladi 1945. "Finis Germaniae" je na Slovenskem pomenil tudi abruptni in v marsičem tragični konec lokalnega nemštva, ki se je že pred vojno v veliki meri vprešlo v pogubni voz ekspanzivne nacionalsocialistične politike.

1. Dokumentation der Vertreibung der Deutschen aus Ost-Mitteleuropa. Band V. Das Schicksal der Deutschen in Jugoslawien. Herausgegeben vom Bundesministerium fuer Vertriebene, Fluechtlinge und Kriegsgeschaedigte. Duesseldorf 1961, str. 118 E).

2. Prim.: Nationalitaetenpolitik in Jugoslawien. Die deutsche Minderheit 1918-1978. Vandenhoeck und Ruprecht. Goettingen 1985, str. 94.

3. Das Laibacher Deutschtum. Suedostdeutsche Heimatblaetter 2, 1953, 8f.

Leta 1948, tri leta po koncu vojne, je bilo na področju Slovenije naštetih le še 1.824 Nemcev.⁴ Le za primerjavo navedimo, da je statistični urad Kulturbunda v Sloveniji tik pred začetkom vojne, januarja 1941, ocenjeval, da v Sloveniji živi 28.075 Nemcev-Volksdeutscherjev, medtem, ko jih je dokaj kontroveržno uradno štetje deset let prej po kriteriju materinega jezika naštel 28.998). Vsekakor je mogoče priznati, da je takrat, v "trdi" in represivni fazi jugoslovankega komunističnega režima, priznavanje nemštva pomenilo tudi nevarnost osebne stigmatizacije in izpostavljanje družbenemu ostracizmu, zmanjšanje je bilo vendarle tako veliko, da ga je mogoče pojasniti le z apokaliptičnimi razmerami v letih in ob koncu druge svetovne vojne. Leta 1953, ob naslednjem štetju, ko se je Jugoslavija vsaj zunanje politično zblížala z zahodnimi državami, se je število Nemcev v Sloveniji zmanjšalo na 1.617, toda to bi bilo mogoče razložiti tudi s spremembo statistične metode, saj je bila kategoriji Nemcev tokrat prida na kategorija Avstrijcev. Teh je bilo leta 1953 v Sloveniji 289, tako, da se je število prebivalcev Slovenije, ki so jih predhodno vodili pod skupno rubriko "Nemci" celo nekoliko povečalo (1906).⁵ Leta 1961 je bilo Avstrijcev 254 in Nemcev 732 (v seštevku 986), leta 1971, ko so liberalni "odkloni" v slovenski družbi dosegli vrhunec, pa se je število Avstrijcev malenkostno povzpelo (278) in Nemcev znižalo (422). Število Nemcev se je zmanjševalo tudi v naslednjem desetletju. Leta 1981 so jih našeli 380, še večje pa je bilo zmanjšanje števila Avstrijcev teh je bilo 180. Leta 1991, v času epohalnih zgodovinskih sprememb doma in na tujem, ko se je z zlomom komunističnih sistemov, koncem hladne vojne in hkratnim razpadanjem bolj ali manj artificialnih večnacionalnih državnih tvorb izrazito povečal vpliv združene Nemčije v srednjeevropskem prostoru in po svetu, se je v Sloveniji za Avstrijce izreklo 199 oseb, za Nemce pa 546, torej skupaj 745. Tega leta je potekal tudi popis po kriteriju maternega jezika. Število prebivalcev Slovenije, ki so kot svoj materni jezik navedle nemščino, je bilo več kot še enkrat višje (1543) in se je približalo podatkom o skupnem številu Nemcev in Avstrijcev v prvih povojnih štetjih. Bilo je tudi višje kot pri štetju leta 1981, ko je nemščino kot materni jezik navedlo 1.189 prebivalcev Slovenije.

Če bi torej število Nemcev - pred letom 1941 priznane manjšine na Slovenskem - primerjali z demografskimi trendi razvoja obeh po drugi svetovni vojni priznanih avtohtonih manjšin, bi ugotovili, da je število Madžarov upadalo počasneje in manj skokovito (1948 - 10.579; 1953 - 11.019; 1961 - 10.498; 1971 - 9.785; 1981 - 9.496; 1991 - 8503). Medtem, ko je bilo število Italijanov ob prvih dveh povojnih štetjih še manjše od števila Nemcev (1948 - 1.458; 1953 - 854), se je po podpisu Londonskega memoranduma o soglasju in s tem povezano dokončno razmejitevijo povečalo in preseglo mejo 3.000 oseb (1961 - 3.072; 1971 - 3.001), v letu 1981 pa padlo na 2.187 in leta 1991 znova doseglo število 3064 oseb (Rezultati popisov iz leta 1948 in 1953 niso zajemali dela okrajev

4. Federativna narodna republika Jugoslavija; Savezni zavod za statistiko. Konačni rezultati popisa stanovništva od 15. marta 1948 godine, Vol. IX.: Stanovništvo po narodnosti, p. XIV.

5. Tega in vse nadaljne statistične podatke o uradnih štetjih 1953, 1961, 1971 in 1981 navajamo po publikaciji Zavoda Republike Slovenije za statistiko: Statistične informacije. Statistika prebivalstva, 6. februar 1992/št. 30. Definitivne podatke za leto 1991 navajamo po publikaciji: Popis prebivalstva, gospodinjstev, stanovanj in kmečkih gospodarstev v republiki Sloveniji, 1991 - Končni podatki. Zavod Republike Slovenije za statistiko: Statistične informacije, 17. julij 1992/št. 181

Koper in Buje, priključenih Jugoslaviji z Londonskim memorandumom o soglasju z dne 5.10.1954, kar pojasnuje precejšnja nesorazmerja v podatkih).

Drugače kot pripadniki italijanske in madžarske manjšine, ki žive strnjeno na območju petih narodnostno mešanih občin (Izola, Koper, Piran, Lendava in Murska Sobota), "Nemci" oziroma "Avstrijci" v Sloveniji ne naseljujejo sklenjenega območja, ampak so, kot kažejo zdaj že dokončni podatki poslednjega štetja, močno razpršeni po večini slovenskih občin, ne da bi v vsaj eni izmed njih dosegli kaj več kot desetinko odstotka celotnega prebivalstva. V tej zvezi v sodobni literaturi o narodnostnih manjšinah seveda prevladuje stališče, da za obstoj manjšinske skupnosti ni mogoče predpisovati nikakršnega numeričnega limita, a se hkrati poudarja, da bi število vendarle moralo doseči mejo, ki skupinsko življenje, kohezivnost in konsistentnost takšne skupnosti šele omogoči.⁶ Vprašljivo je, ali sta homogenost naselitve in procentualni delež nemških prebivalcev Slovenije dovolj visoka, da bi bila takšna meja dosežena. V tem smislu se zdi, da definitivni rezultati poslednjega popisa tudi v primeru Slovenije potrjujejo uvodno ugotovitev nemškega pisca, zapisano v zvezi z obstojem nemške manjšine v državi, ki je medtem že tudi sama prenehala obstajati.

Značilno je, da tudi ugledni avstrijski mednarodnopravni ekspert dr. Felix Ermacora v intervjuju za Slovenski vestnik (3. junij 1992) ne govori o obstoju nemške manjšine, ampak v zvezi z Nemci in Avstrijci v Sloveniji dovolj previdno uporablja termin "nemško govoreča skupina oseb" (deutschsprechende Personengruppe). Glede na dejstvo, da je nemška manjšina pred drugo svetovno vojno vsekakor obstajala in da dandanašnji "ostanki njenih ostankov" (oznaka ni mišljena slabšalno, a je hipotetična) zahtevajo ponovno priznanje statusa manjšine ob sklicevanju na 64. člen Ustave Slovenije, ki pravic "obeh narodnih manjšin" (italijanske in madžarske) ne pogojuje s številom njihovih pripadnikov, se vprašanje morebitnega priznanja "nove" ali nove "stare" manjšine kaže tudi kot vprašanje politične volje, formirane v skladu z dejanskim stanjem (načelo učinkovitosti) in v določenem obdobju prevladujočo percepcijo "državnega interesa" (raison d'etat).

Sodobna evropska zgodovina vsekakor pozna primere ponovno "oživelih" manjšin, a tudi primere "prestopanja" posameznikov iz enega naroda v drugi iz motivov, ki s samo narodnostno pripadnostjo nimajo nič skupnega. Tako, denimo, Theodor Veiter v tej zvezi omenja takoimenovane "Speckdaenen" - Nemce iz Schleswig-Holsteina, ki so se zaradi materialnih ugodnosti po drugi svetovni vojni izjasnjevali kot Danci.⁷ Seveda je takšno "laviranje" možno le v

6. Prav to dejstvo je imel v mislih nemški avtor Johann Wuescht, ko je v zvezi z obstojem nemške manjšine v nekdanji Jugoslaviji leta 1970 zapisal: "Man kann von einer deutschen Volksgruppe in Jugoslawien, deren prozentueller Anteil an der Staatsbevoelkerung von 3,6%/1931/ auf 0,10-0,05%, in absoluten Zahlen von rund einer halben Million auf 10.000 bis 15.000 herabsank, heute nicht mehr sprechen..." Na naslednji strani je svojo sodbo dopolnil takole: "Dieser deutschen Rest-Minderheit in Jugoslawien fehlen die elementarsten Voraussetzungen einer nationalen und soziologischen Gemeinschaftsbildung: Das sippenhafte Zusammenwohnen, die Dorfgemeinschaft, die Wechselbeziehungen zwischen den Einzelnen und dem Volksganzen, das gemeinsame Wollen und ein inneres ordnendes Prinzip, das die Angehoerigen zu Gemeinschaftszwecken hinleitet./.../Von einer geschlossenen Volksgruppe kann also keine Rede sein..." (Handbuch der europaeischen Volksgruppen. W. Braumueller. Wien-Stuttgart 1970, str. 389-390).

7. Nationalitaetenkonflikt und Volksgruppenrecht im 20. Jahrhundert. Bayerische Landeszentrale für politische Bildungsarbeit. Muenchen 1977, str. 161.

razmerah večjega gmotnega pomanjkanja in na območjih t.i. "lebdeče narodnostne pripadnosti", torej na stičiščih različnih, medsebojno se prežemajočih etničnih entitet, kjer je možnost osebne izbire med različnimi narodnostnimi identitetami veliko večja kot v etnično homogenih okoljih.

Summary

GERMANS IN SLOVENIA AFTER 1945 (STATISTICAL OUTLINE)

The author ascertains that the results of official post-war censuses also in Slovenia as a part of the former Yugoslav state, confirm the findings of German authors (Hans Ulrich Wehler, Johann Wuescht), according to which the once half-million strong German minority in Yugoslavia ceased to exist after the war due to different reasons (war, evacuations, flights, death cases in concentration camps, concealed expulsions, after 1950 permitted transfer).

The difference between Slovenia and the rest of Yugoslavia was in the circumstance that here, just like in Slavonia, open expulsion occurred; the other difference being that its largest and oldest German linguistic island (Kočevje /Gottschee) disappeared as early as in the winter of 1941/1942 at will of the leader of the Third Reich. At that time about 12000 Germans of Gottschee opted for emigration; moreover, about 1000 Germans from Ljubljana joined the train transfer. "Etnische Flurbereinigung", so called "in lingua Tertii Imperii", meant nothing but emigration of practically all Germans from the province of Ljubljana and their settlement in the region of Posavje, whence the Nazis previously expelled about 35000 Slovenes. But the "defense mall" of the Third Reich which was to last a thousand years, did not survive the German breakdown in the spring of 1945. "Finis Germaniae" in Slovenia signified a more or less abrupt and in many ways tragic ending of the local German nationality.

The census of 1948 indicated only 1824 Germans left in Slovenia. At that time, in the "hard" and repressive phase of the Yugoslav communist regime, appurtenance to the German nationality signified the risk of personal stigmatization and one's exposure to social ostracism; however, the decrease reached such an extent that it can only be accounted for by the apocalyptic conditions at the end of the WWII. In 1953, in Slovenia there were 1617 Germans and 289 Austrians, in 1961, 732 Germans and 254 Austrians, in 1971, 422 Germans and 278 Austrians; 10 years later there were 380 Germans and 180 Austrians, and in 1991 there were 199 Austrians and 546 Germans in Slovenia. The inhabitants stating German language as their mother tongue numbered 1543 in that year.

The prevailing opinion in literature is that no numeric limit should be determined in reference to the existence of minority community; however, it is at the same time emphasized that the number ought nevertheless to reach the limit which allows group life, cohesiveness and consistency of such a community. The question is whether the homogeneity of settlement and percentage of German inhabitants of Slovenia - these are, contrary to members of Italian and Hungarian minorities, dispersed over numerous municipalities without reaching more than one tenth of percent of entire population in any of them - is sufficient to reach such a limit.

Tabela 1: Pregled števila stalnih prebivalcev Republike Slovenije, ki so se opredelili kot Avstrijci in Nemci, po slovenskih občinah (popis 1971, 1981 in 1991)

Vir: Zavod Republike Slovenije za statistiko: Statistične informacije. Statistika prebivalstva. 30/92 za popise 1971 in 1981; Statistične informacije 181/92 za popis leta 1991.

	Avstrijci			Nemci		
	1971	1981	1991	1971	1981	1991
Republika Slovenija	278	180	199	422	380	546
Ajdovščina	-	-	-	1		5
Brežice	3	4	1	6	4	4
Celje	13	9	2	26	21	22
	-	-	-	-	-	1
Cerknica	-	-	-	-	-	1
Črnomelj	1	2	3	3	1	3
Domžale	1	2	4	3	6	16
Dravograd	4	2	2	1	1	1
Gornja Radgona	4	5	2	18	10	9
Grosuplje	1	-	-	1	8	2
Hrastnik	1	-	1	5	7	2
Idrija	-	-	-	-	-	-
Ilirska Bistrica	-	-	1	1	2	-
Izola	1	1	-	6	5	3
Jesenice	3	6	4	6	7	9
Kamnik	-	1	-	-	4	1
Kočevje	1	0	1	11	7	4
Koper	1	-	2	9	11	8
Kranj	4	5	5	7	9	15
Krško	3	-	1	6	6	12
Laško	5	1	1	5	5	6
Lenart	6	3	9	2	1	5
Lendava	1	-	3	16	9	30
Litija	-	1	1	1	1	4
Ljubljana-Bežigrad	9	9	7	11	12	17
Ljubljana - Center	12	3	5	16	12	12

	Avstrijci			Nemci		
	1971	1981	1991	1971	1981	1991
Lj.-Moste-Polje	7	5	3	7	9	5
Ljubljana Šiška	11	5	7	17	14	29
Lj.-Vič-Rudnik	12	6	7	16	19	14
Ljutomer	1	4	5	2	3	14
Logatec	-	-	-	1	1	-
Maribor	84	38	39	87	69	76
Metlika	1	1	1	-	-	1
Mozirje	1	-	-	1	5	4
Murska Sobota	6	9	13	14	7	34
Nova Gorica	1	2	2	4	1	2
Novo mesto	1	4	2	8	15	15
Ormož	3	-	1	1	3	7
Pesnica	9	9	4	9	2	11
Piran	2	2	3	6	8	9
Postojna	4	1	2	3	-	-
Ptuj	10	6	21	7	15	25
Radlje ob Dravi	4	4	5	4	3	4
Radovljica	3	2	-	4	5	11
Ravnice na Koroškem	8	2	2	8	2	5
Kilneča	-	-	1	2	1	3
Ruše	9	1	2	7	10	7
Sevnica	2	1	-	5	1	5
Sežana	1	-	-	2	1	1
Slovenj Gradec	-	1	1	3	1	1
Slovenska Bistrica	8	1	8	11	1	18
Slovenske Konjice	-	1	1	3	2	7

	Avstrijci			Nemci		
	1971	1981	1991	1971	1981	1991
Šentjur pri Celju	2	1	-	-	1	4
Škofja Loka	-	-	-	3	-	-
Šmarje pri Jelšah	6	10	4	4	6	13
Tolmin	-	-	1	1	1	-
Trbovlje	-	1	1	4	8	1
Trebnje	1	3	-	1	-	-
Tržič	-	-	1	1	-	1
Velenje	1	5	4	5	6	4
Vrhnika	1	-	-	-	4	6
Zagorje ob Savi	1	-	-	2	-	1
Žalec	4	1	1	8	6	15

Tabela 2: Pregled razporeditve stalnih prebivalcev Republike Slovenije, ki so kot svoj materni jezik navedli nemščino, po slovenskih občinah (popis 1991)
Vir: Statistične informacije 181/92.

	Nemški
REPUBLIKA SLOVENIJA	1543
Ajdovščina	2
Brežice	24
Celje	61
Čerknica	4
Črnomelj	8
Domžale	21
Dravograd	5
Gornja Radgona	32
Grosuplje	9
Ihrasnik	9
Ildrija	2
Ilirska Bistrica	2
Izola	16
Jesenice	30
Kamnik	8
Kočevje	21
Koper	30
Kranj	26
Krško	24
Laško	13
Lenart	14
Lendava	57
Litija	8
Ljubljana Bežigrad	54
Ljubljana Center	43
Ljubljana Moste - Polje	38
Ljubljana Šiška	64
Ljubljana Vič - Rudnik	48
Ljutomer	18
Logatec	5
Maribor	288
Metlika	6
Mozirje	5
Murska Sobota	85
Nova Gorica	9
Novo mesto	32
Ormož	11
Pesnica	38
Piran	24
Postojna	4
Ptuj	70
Radlje ob Dravi	17
Kadovljica	27
Ravne na Koroškem	18
Ribnica	4
Ruše	22
Sevnica	14
Sežana	4
Slovenj Gradec	11
Slovenska Bistrica	23
Slovenske Konjice	24
Šentjur pri Celju	14
Škofja Loka	5
Šmarje pri Jelšah	30
Tolmin	4
Trbovlje	5
Trebnje	2
Trbiž	3
Velenje	13
Vrhnika	7
Zagorje ob Savi	4
Žalec	24

Tabela 3: Pregled procentualnega deleža stalnih prebivalcev Republike Slovenije, ki so se opredelili kot Avstrijci in Nemci, po slovenskih občinah. (popisi 1971, 1981, 1991)
Vir: Popis prebivalstva, gospodarstev, stanovanj in kmečkih gospodarstev v Republiki Sloveniji 1991 - začasni podatki. Zavod Republike Slovenije za statistiko. Statistične informacije 30/92.

	Avstrijci			Nemci		
	1971 %	1981 %	1991 %	1971 %	1981 %	1991 %
R Slovenija	0.02	0.01	0.01	0.02	0.02	0.03
Ajdovščina	-	-	-	0.00	-	0.02
Brežice	0.01	0.02	-	0.02	0.02	0.01
Celje	0.02	0.01	0.00	0.04	0.03	0.03
Cerknica	-	-	-	-	-	0.01
Črnomelj	0.01	0.01	0.01	0.02	0.01	0.02
Domžale	0.00	0.01	0.01	0.01	0.02	0.04
Dravograd	0.05	0.02	0.02	0.01	0.01	0.01
Gornja Radgona	0.02	0.02	0.00	0.09	0.05	0.04
Grosuplje	0.00	-	-	0.00	0.03	0.01
Hrasnik	0.01	-	0.01	0.05	0.06	0.02
Idrija	-	-	-	-	-	-
Ilirska Bistrica	-	-	0.01	0.01	0.01	-
Izola	0.01	0.01	-	0.06	0.04	0.02
Jesenice	0.01	0.02	0.01	0.02	0.02	0.03
Kanalk	-	0.00	-	-	0.02	0.00
Kočevo	0.01	-	0.01	0.06	0.04	0.02
Koper	0.00	-	0.00	0.03	0.03	0.02
Kranj	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02
Krško	-	-	-	0.02	0.02	0.04
Ljubljana	0.03	0.02	0.05	0.01	0.01	0.03
Lendava	0.00	-	0.01	0.06	0.03	0.11
Litija	-	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02
Ljub. Bežigrad	0.02	0.02	0.01	0.03	0.02	0.02
Ljubljana-Center	0.03	0.01	0.02	0.04	0.04	0.04

	Avstrijci			Nemci		
	1971 %	1981 %	1991 %	1971 %	1981 %	1991 %
Lj. Moste-Polje	0.02	0.01	0.00	0.02	0.01	0.01
Ljubljana-Siška	0.02	0.01	0.01	0.03	0.02	0.03
Lj. Vič-Rudnik	0.02	0.01	0.01	0.02	0.03	0.02
Ljutomer	0.01	0.02	0.03	0.01	0.02	0.07
Logatec	-	-	-		0.01	0.01
Maribor	0.06	0.02	0.02	0.06	0.05	0.05
Metlika	0.01	0.01	0.02	-	-	0.01
Mozirje	0.01	-	-	0.01	0.03	0.02
Murska Sobota	0.01	0.01	0.02	0.02	0.01	0.05
Nova Gorica	0.00	0.00	0.00	0.01	0.00	0.00
Novo mesto	0.00	0.01	0.01	0.02	0.03	0.03
Ormož	0.02		0.01	0.01	0.02	0.04
Pesnica	0.05	0.05	0.02	0.05	0.01	0.06
Piran	0.02	0.01	0.02	0.05	0.05	0.05
Postojna	0.02	0.01	0.01	0.02	0.01	0.01
Ptuj	0.02	0.01	0.03	0.01	0.02	0.04
Radlje ob Dravi	0.02	0.02	0.03	0.02	0.02	0.02
Radovljica	0.01	0.01	-	0.01	0.02	0.03
Ravne na Koroškem	0.03	0.01	0.01	0.03	0.01	0.02
Kibinja	-	-	0.01	0.02	0.01	0.02
Ruše	0.06	0.01	0.01	0.05	0.07	0.05
Savinja	0.01	0.01	-	0.02	0.01	0.00
Sežana	0.00	-	-	0.01	0.00	0.00
Slovenj Gradec	-	0.01	0.00	0.02	0.01	0.00
Slov.Bistrica	0.03	0.00	0.02	0.04	0.00	0.06
Slov. Konjice	-	0.00	0.00	0.02	0.01	0.03

	Avstrijci			Nemci		
	1971 %	1981 %	1991 %	1971 %	1981 %	1991 %
Šentjur pri Celju	0.01	0.01	-	-	0.01	0.02
Škofja Loka	-	-	-	-	0.01	-
Šmarje pri Jelšah	0.02	0.03	0.01	0.01	0.02	0.04
Tolmin	-	-	-	-	0.00	0.00
Trbovlje	-	0.01	-	0.02	0.04	0.01
Trebnje	0.01	0.02	-	-	0.01	-
Tržič	-	-	0.01	0.01	-	0.01
Velenje	0.00	0.01	0.00	0.02	0.02	0.01
Vrhnika	0.01	-	-	-	-0.02	0.03
Zasavje ob Savi	0.01	-	-	0.01	-	0.01
Zalec	0.01	0.00	0.00	0.02	0.02	0.05